

Monitoring działań w UE (legislacja, publikacje) – 21 września 2022 r.

- **Informacje generalne o prawie UE – akty prawne i dokumenty strategiczne**

Składowanie odpadów – Dyrektywa 1999/31/WE w sprawie składowania odpadów

Dyrektywa ma na celu zapobieganie wszelkiemu negatywnemu wpływowi składowania odpadów na wody powierzchniowe, wody gruntowe, glebę, powietrze oraz zdrowie ludzkie lub ograniczanie takiego wpływu. Cel ten osiąga się poprzez wprowadzenie surowych wymogów technicznych.

Składowiska odpadów dzielą się na trzy kategorie:

- składowiska odpadów niebezpiecznych;
- składowiska odpadów innych niż odpady niebezpieczne; oraz
- składowiska odpadów obojętnych (odpadów, które nie ulegną rozkładowi ani spaleniu, takich jak żwir, piasek czy kamień).

Państwa członkowskie muszą wprowadzić krajowe strategie w celu stopniowego ograniczania ilości odpadów ulegających biodegradacji, które trafiają na składowiska odpadów. Tylko odpady poddane obróbce mogą być składowane. Odpady komunalne mogą być kierowane na składowiska odpadów innych niż niebezpieczne.

Wysypiska mogą nie przyjmować zużytych opon lub odpadów w formie płynnej, odpadów łatwopalnych, wybuchowych lub korodujących lub odpadów ze szpitali oraz gabinetów medycznych i weterynaryjnych.

Organy krajowe muszą zapewnić, aby ceny za usuwanie odpadów naliczane przez podmioty zajmujące się składowiskiem pokrywały wszelkie koszty związane z usuwaniem odpadów, od otwarcia po ostateczne zamknięcie składowiska.

Podmioty zajmujące się składowiskiem muszą ubiegać się o zezwolenie i dostarczyć następujące informacje:

- tożsamość wnioskodawcy oraz podmiotu zajmującego się składowiskiem, gdy są to różne podmioty;
- opis typów i ilości odpadów przeznaczonych do składowania;
- pojemność i opis składowiska, w tym plan działania, nadzoru i kontroli;
- sposoby zapobiegania zanieczyszczeniu i jego ograniczania; oraz
- szczegóły dotyczące procedur zamknięcia i poeksploatacyjnego nadzoru.

W 2014 r. przyjęto dyrektywę zmieniającą 2014/52/UE w celu podniesienia jakości procedury dotyczącej oceny wpływu wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia na środowisko określone w dyrektywie 2011/92/UE. Było to konieczne, aby zapewnić spójność i synergię z innymi obszarami prawa Unii i unijnych strategii politycznych. W decyzji 2003/33/WE określono kryteria i procedury akceptacji składowania odpadów

Dyrektywa zmieniająca (UE) 2018/850

Dyrektywa (UE) 2018/850 zmienia dyrektywę 1999/31/WE, aby zagwarantować przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym.

W ramach dyrektywy (UE) 2018/850:

- od 2030 r. wprowadza się ograniczenia w zakresie składowania wszystkich odpadów nadających się do recyklingu lub innego odzysku materiałów lub energii;
- dąży się do ograniczenia ilości składowanych odpadów komunalnych do 10% przed 2035 r.;
- wprowadza się zasady obliczania stopnia osiągnięcia celów w odniesieniu do odpadów komunalnych oraz zobowiązuje się państwa członkowskie do wprowadzenia skutecznego systemu kontroli jakości i możliwości śledzenia składowanych odpadów komunalnych;
- zobowiązuje się Komisję Europejską, wraz z Europejską Agencją Środowiska, do sporządzania sprawozdań wczesnego ostrzegania najpóźniej trzy lata przed każdym terminem w celu wykrycia uchybień w zakresie osiągania celów i podjęcia odpowiednich działań;
- państwa członkowskie mogą wykorzystywać instrumenty ekonomiczne i inne środki w celu zachęcenia do stosowania hierarchii postępowania z odpadami wprowadzonej na mocy dyrektywy 2008/98/WE, dyrektywy ramowej w sprawie odpadów. Hierarchia postępowania z odpadami to pięciostopniowa hierarchia, zgodnie z którą najlepszym rozwiązaniem jest zapobieganie, następnie ponowne używanie, recykling i inne formy odzysku, a w ostateczności unieszkodliwianie odpadów.

Więcej informacji:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A01999L0031-20180704>

- **Prowadzone procesy konsultacyjne:**

1. Europejska Agencja Chemikaliów – wniosek dotyczący rozporządzenia podstawowego

Konsultacje publiczne przepisów prawa ochrony środowiska – ocena wyników działalności Europejskiej Agencji Chemikaliów (ECHA) w ramach przeglądu rozporządzenia REACH – Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywę Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE – I Etap legislacyjny – Zaproszenie do zgłaszania uwag. Ostateczny termin na przesłanie opinii to 10 października 2022 r.

Komunikat KE – Strategia w zakresie chemikaliów na rzecz zrównoważoności (strategia CSS) przyjęty 14 października 2020 r. jest elementem starań UE o osiągnięcie zerowego poziomu emisji, co stanowi jedno z głównych zobowiązań w ramach Europejskiego Zielonego Ładu.

Jednym z głównych celów strategii CSS jest uproszczenie legislacji oraz konsolidacja unijnych przepisów dotyczących chemikaliów. Aby osiągnąć ten cel, w strategii CSS przedstawiono szereg środków służących zwiększeniu skuteczności, wydajności i spójności ocen bezpieczeństwa poprzez podejście „jedna substancja, jedna ocena”. Obejmują one również wniosek „w sprawie wzmocnienia zarządzania Europejską Agencją Chemikaliów (ECHA) i zwiększenia stabilności modelu jej finansowania”, z uwagi na: (i) zmniejszone i nieprzewidywalne wpływy z opłat po upływie w 2018 r. ostatniego terminu rejestracji na podstawie rozporządzenia REACH; oraz (ii) planowane przeniesienie zadań o charakterze naukowym i technicznym do agencji UE.

ECHA została pierwotnie utworzona w celu zarządzania pracami technicznymi, naukowymi i administracyjnymi w ramach unijnej polityki UE w zakresie chemikaliów i prowadzenia takich prac oraz w celu zapewnienia spójności tych prac na szczeblu UE. Głównym celem polityki w zakresie chemikaliów jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony zarówno zdrowia

ludzkiego, jak i środowiska oraz dobrze funkcjonującego rynku wewnętrznego. Obejmuje to promowanie alternatywnych metod oceny zagrożeń stwarzanych przez substancje chemiczne i swobodny obrót tymi substancjami na rynku wewnętrznym, przy jednoczesnym zwiększeniu konkurencyjności i innowacyjności przemysłu.

Obecne przepisy dotyczące Europejskiej Agencji Chemikaliów (ECHA) pochodzą z 2006 r. Od 2008 r. ECHA powierzono nowe zadania określone w kilku aktach prawnych i porozumieniach ad hoc. W ramach niniejszej inicjatywy zaproponuje się rozporządzenie podstawowe dotyczące ECHA. Inicjatywa ta na celu:

- wzmocnienie zarządzania ECHA i dostosowanie jej do jej przyszłej roli;
- usprawnienie metod pracy organów ECHA i sprawienie, by ich finansowanie było bardziej zrównoważone.

Link: <https://pracodawcy.pl/europejska-agencja-chemikaliow-wniosek-dotyczacy-rozporzadzenia-podstawowego/>

2. Budżet UE – format zgłaszania odpadów opakowaniowych z tworzyw sztucznych niepoddawanych recyklingowi jako zasobów własnych

Konsultacje publiczne przepisów prawa finansowego oraz ochrony środowiska – projekt rozporządzenia wykonawczego dot. formatu zgłaszania odpadów opakowaniowych z tworzyw sztucznych niepoddawanych recyklingowi jako zasobów własnych – Etap legislacyjny – Projekt aktu prawnego. Ostateczny termin na przesłanie opinii to 4 października 2022 r.

Wkłady krajowe oparte na odpadach opakowaniowych z tworzyw sztucznych niepoddawanych recyklingowi w każdym państwie UE zostały wprowadzone do budżetu UE na lata 2021–2027 jako nowe źródło dochodów (zasoby własne). Inicjatywa ma na celu określenie formatu zgłaszania danych statystycznych niezbędnych do obliczania wkładów krajowych opartych na ilości odpadów opakowaniowych z tworzyw sztucznych niepoddawanych recyklingowi.

Link: <https://pracodawcy.pl/budzet-ue-format-zgłaszania-odpadow-opakowaniowych-z-tworzyw-sztucznych-niepoddawanych-recyklingowi-jako-zasobow-wlasnych/>

• **Publikacje, stanowiska oraz inne informacje:**

1. Komunikat KE: „Gotowi na 55”: osiągnięcie unijnego celu klimatycznego na 2030 r. w drodze do neutralności klimatycznej COM/2021/550 final

‘Fit for 55’: delivering the EU’s 2030 Climate Target on the way to climate neutrality

W grudniu 2020 r. Rada Europejska zatwierdziła nowy wiążący unijny cel redukcji emisji gazów cieplarnianych o co najmniej 55% do 2030 r. w porównaniu z 1990 r. W celu dostosowania wybranych obszarów do nowego celu redukcji emisji Komisja Europejska 14 lipca 2021 r. opublikowała pakiet propozycji legislacyjnych (tzw. pakiet “Fit for 55”).

„Gotowi na 55” to zestaw wzajemnie powiązanych wniosków, które łącznie mają zapewnić realizację ambitnej polityki klimatycznej Unii Europejskiej.

W europejskim prawie o klimacie, będącym częścią europejskiego zielonego ładu, UE wyznaczyła sobie wiążący cel: osiągnięcie do roku 2050 neutralności klimatycznej. Oznacza to, że w najbliższych dekadach emisje gazów cieplarnianych muszą znacznie zmaleć. Pośrednim krokiem ku neutralności klimatycznej ma być ambitniejszy cel polegający na obniżeniu emisji do 2030 roku o co najmniej 55%. Pakiet „Gotowi na 55” to zestaw wniosków ustawodawczych mających zmienić i uaktualnić unijne przepisy oraz wprowadzić nowe inicjatywy, dzięki którym polityka UE będzie zgodna z celami klimatycznymi uzgodnionymi

przez Radę i Parlament Europejski. Pakiet „Gotowi na 55” to zestaw wzajemnie powiązanych wniosków, z których wszystkie służą temu samemu celowi, jakim jest zapewnienie sprawiedliwej i konkurencyjnej transformacji ekologicznej do roku 2030 r. i w latach kolejnych. W miarę możliwości zwiększa się poziom ambicji określony w obowiązujących już przepisach, a w razie potrzeby wprowadza się nowe wnioski. Zasadniczo w ramach pakietu wzmacnia się osiem obowiązujących obecnie aktów prawnych i wprowadza się pięć nowych inicjatyw obejmujących szereg obszarów polityki i sektorów gospodarki: klimat, energię i paliwa, transport, budynki, użytkowanie gruntów i leśnictwo.

Wnioski ustawodawcze są poparte przeprowadzoną w ramach oceny skutków analizą, w której uwzględniono wzajemne powiązania w ramach całego pakietu. Z analizy tej wynika, że nadmierne uzależnienie od wzmocnionej polityki regulacyjnej skutkowałoby niepotrzebnie wysokimi obciążeniami gospodarczymi, natomiast poprzez samo ustalanie opłat za emisję gazów cieplarnianych nie zdołano by uporać się z utrzymującymi się niedoskonałościami rynku i barierami nierynkowymi. Wybrana kombinacja środków z różnych dziedzin polityki stanowi zatem efekt starannego wyważenia ustalania opłat, celów, norm i środków wsparcia.

Pakiet ten opiera się również na wyraźnych dowodach nie tylko świadczących o konieczności osiągnięcia celu wyznaczonego na rok 2030, ale również wskazujących najlepszy i najbardziej sprawiedliwy sposób na jego osiągnięcie. W ramach Planu w zakresie celów klimatycznych na 2030 r. przeprowadzono ocenę możliwości i kosztów związanych z transformacją ekologiczną, która to ocena wskazuje, że bilans ten będzie korzystny w przypadku właściwej kombinacji środków z różnych dziedzin polityki. Wynika to z faktu, że to, co jest dobre dla planety, jest również dobre dla ludzi i gospodarki, o czym świadczy wzrost gospodarczy na poziomie ponad 62 % od roku 1990 i spadek emisji o 24 % w tym samym okresie, co wskazuje na wyraźne oddzielenie wzrostu gospodarczego od emisji CO₂.

Unijny system handlu uprawnieniami do emisji

Komisja zaproponowała kompleksową zmianę obowiązującego unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (ETS). Celem jest ogólna redukcja do 2030 r. emisji w odnośnych sektorach o 61% w porównaniu z 2005 r. Ten ambitniejszy cel ma zostać osiągnięty dzięki zaostrzeniu obecnych przepisów i rozszerzeniu systemu. Komisja zaproponowała, by przede wszystkim:

- objąć systemem ETS emisje pochodzące z transportu morskiego
- stopniowo wycofywać przydział bezpłatnych uprawnień dla lotnictwa i sektorów, które mają zostać objęte mechanizmem dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ (CBAM)
- wprowadzić – poprzez ETS – mechanizm kompensacji i redukcji CO₂ dla lotnictwa międzynarodowego (CORSIA)
- zwiększyć środki finansowe udostępniane z funduszu modernizacyjnego i funduszu innowacyjnego
- wprowadzić zmiany w rezerwie stabilności rynkowej umożliwiające dalsze stabilne i właściwe funkcjonowanie ETS.

Energia ze źródeł odnawialnych

Pakiet „Gotowi na 55” zawiera propozycję nowelizacji dyrektywy o odnawialnych źródłach energii. Proponuje, by do 2030 r. podnieść obecny unijny cel, którym jest udział odnawialnych źródeł energii w ogólnym koszyku energetycznym, z 32% do co najmniej 40%. Proponuje też wprowadzenie lub udoskonalenie sektorowych celów cząstkowych i środków we wszystkich sektorach, ze szczególnym uwzględnieniem tych, w których integracja odnawialnych źródeł energii przebiega wolniej, zwłaszcza w dziedzinie transportu, budownictwa i przemysłu.

Efektywność energetyczna

Komisja zaproponowała zmianę obecnej dyrektywy o efektywności energetycznej polegającą na podniesieniu obecnego ogólnounijnego celu z 32,5% do 36% w przypadku zużycia energii

końcowej i do 39% w przypadku zużycia energii pierwotnej. Ponadto nowelizacja zawiera pewne przepisy mające skłonić państwa członkowskie do intensywniejszych wysiłków na rzecz efektywności energetycznej. Przewiduje mianowicie zaostrzenie obowiązków dotyczących rocznych oszczędności energii i wprowadza nowe przepisy zmniejszające zużycie energii w budynkach sektora publicznego, a także ukierunkowane środki ochrony konsumentów podatnych na zagrożenia. Opodatkowanie energii Propozycja zmiany dyrektywy Rady o opodatkowaniu produktów energetycznych i energii elektrycznej przewiduje:

- dostosowanie opodatkowania do unijnej polityki w dziedzinie energii, środowiska i klimatu
- ochronę i usprawnienie rynku wewnętrznego UE poprzez uaktualnienie zakresu produktów energetycznych i struktury stawek oraz racjonalniejsze stosowanie przez państwa członkowskie zwolnień podatkowych i obniżek podatku
- utrzymanie zdolności do generowania dochodów budżetowych państw członkowskich.

Mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂

Projekt, w którym Komisja wprowadza mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ (CBAM), ma zapobiec sytuacji, w której działania redukcyjne UE będą niweczone przez wzrost emisji poza jej granicami w wyniku przeniesienia produkcji poza UE (gdzie polityki przeciwdziałania zmianie klimatu są mniej ambitne niż polityki unijne) lub przez zwiększony import produktów wysokoemisyjnych. Mechanizm ma być w pełni zgodny z zasadami handlu międzynarodowego. Społeczny Fundusz Klimatyczny Propozycja dotycząca Społecznego Funduszu Klimatycznego dotyczy skutków społecznych i dystrybucyjnych nowo proponowanego systemu handlu uprawnieniami do emisji dla budownictwa i transportu drogowego. W latach 2025–2032 fundusz zapewni 72,2 mld euro według metodyki przydziału środków, by wyrównać spodziewany nierówny wpływ nowego systemu na państwa członkowskie i w ich obrębie.

Link: <https://pracodawcy.pl/komunikat-ke-gotowi-na-55-osiaqniecie-unijnego-celu-klimatycznego-na-2030-r-w-drodze-do-neutralnosci-klimatycznej/>

2. MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA "EUROPE-POLAND-UKRAINE. Rebuild Together" 5.10.2022

5 października 2022 r. – w Warszawie odbędzie się międzynarodowa konferencja „*Europe – Poland – Ukraine. Rebuild Together*” na temat perspektyw rozwoju sytuacji gospodarczej w Ukrainie i jej wpływu na gospodarkę światową.

W konferencji wezmą udział eksperci, przedstawiciele rządów, ministerstw i parlamentów Polski i Ukrainy, a także przedstawiciele instytucji unijnych oraz firm z branż bezpośrednio zainteresowanych współpracą – m. in. energetyki, IT, transportu i logistyki.

Udział w konferencji potwierdził Prezes Rady Ministrów Mateusz Morawiecki.

Omówione będą perspektywy rozwoju sytuacji gospodarczej na Ukrainie i jej wpływ na gospodarkę światową. W panelach tematycznych prezentowane będą potrzeby i oczekiwania strony ukraińskiej, a także możliwości uczestnictwa polskiego biznesu w odbudowie Ukrainy.

Link: https://pracodawcy.pl/miedzynarodowa-konferencja-europe-poland-ukraine-rebuild-together_5-10-2022/

3. Konferencja kończąca projekt TransGredio

Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego wraz z Saksońskim Ministerstwem Rozwoju Regionalnego zaprasza do udziału w konferencji kończącej projekt TransGredio, którego celem było zdiagnozowanie synergii i nowych potencjałów współpracy w różnych

obszarach funkcjonalnych na pograniczu w kontekście zmian strukturalnych w Saksonii, związanych z odchodzeniem od gospodarki opartej na węglu.

Konferencja odbędzie się 26 września br. w hotelu IBIS Styles w Bolesławcu.

W ramach tego wydarzenia partnerzy projektu zaprezentują wypracowane w projekcie analizy oraz podejmą dyskusję w ramach panelu ekspertów na temat wyzwań jakie stoją przed dolnośląsko-saksońskim pograniczem.

Liczba miejsc jest ograniczona, decyduje kolejność zgłoszeń.

Link: <https://pracodawcy.pl/konferencja-konczaca-projekt-transgredio-boleslawiec-26-09-2022/>

Źródło: EUR-Lex, Komisja Europejska, Rada Europejska, Związek Przedsiębiorców i Pracodawców, Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego